

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **L. D.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou, se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2013, č. j. 2 Ad 18/2013 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti v částce celkem 1.573 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastupování žalobkyně nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 3. 2013, č. j. MPSV-UM/5728/13/9S-HMP, sp. zn. SZ/651/2013/9S-HMP, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 11. 2. 2013, č. j. 646112/2011/AAJ, jímž nebyla žalobkyni na základě její žádosti ze dne 30. 12. 2011 přiznána mimořádná okamžitá pomoc podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb.,

o pomoci v hmotné nouzi (dále též „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobkyně splňovala podmínky osoby uvedené v § 2 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, když její příjem z invalidního důchodu dosahoval výše 10.294 Kč, přiměřené náklady na bydlení (§ 9 odst. 2 věta druhá zákona o pomoci v hmotné nouzi) činily částku ve výši 3.602,90 Kč, a příjem snížený o přiměřené náklady na bydlení tak převyšoval částku životního minima jednotlivce. Společně s příspěvkem na bydlení ve výši 2.761 Kč postačoval žalobkyni invalidní důchod k úhradě nákladů na bydlení ve výši 10.916 Kč. Při posuzování hmotné nouze podle § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi se žalovaný ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně, že žalobkyně nesplňovala podmínky pro přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci [§ 36 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 37 písm. a) citovaného zákona], protože i po úhradě nákladů na bydlení disponovala částkou vyšší, než je zákonem stanovená částka existenčního minima [§ 5 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění účinném do 31. 12. 2011]. Celkový příjem, složený z invalidního důchodu a příspěvku na bydlení, žalobkyně činil v prosinci 2011 částku ve výši 13.055 Kč. Pro účely zhodnocení stavu hmotné nouze nebylo možné podle zákona o pomoci v hmotné nouzi započíst veškeré náklady, jakkoli je žalobkyně považovala za nezbytné a odůvodněné. Žalobkyni přesto nebyl opakovaným zamítáním návrhů na přiznání dávky okamžité mimořádné pomoci znemožněn přístup ke zdravotní péči, protože dávky pomoci v hmotné nouzi jsou určeny podle § 1 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi k zajištění základních životních potřeb, a nikoli k zajištění zdravotní péče. Úhrada výdajů za léky, doplatky na léky a lékařská ošetření je totiž hrazena ze zdravotního pojištění podle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění (dále též „zákon o veřejném zdravotním pojištění“), ve znění pozdějších předpisů. Závěrem žalovaný uvedl, že pokud žalobkyně nesplnila podmínky pro přiznání dávky hmotné nouze, mohla svoji situaci řešit nalezením levnějšího bydlení nebo zřízením podnájmu k části svého bytu se svolením pronajímatele.

[2] Žalobkyně podala dne 8. 4. 2013 žalobu, ve které se domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného; zároveň požadovala osvobození od soudních poplatků, ustanovení právního zástupce a náhradu nákladů řízení. Žalobkyně prvně poukázala na nepřiměřenou délku řízení před žalovaným a správním orgánem prvního stupně od podání žádosti dne 30. 12. 2011 do dne doručení rozhodnutí žalovaného dne 15. 3. 2013, jež porušila její ústavní právo na spravedlivý proces. Žalobkyně dále brojila proti dlouhodobému nepřiznání dávky mimořádné okamžité pomoci, čímž jí byl v rozporu s Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“) znemožněn přístup k nezbytnému lékařskému ošetření. Ze spisu byl patrný nedostatečný příjem žalobkyně, který jí nepokrýval ani měsíční nájem. Žalobkyně potom považovala za nespravedlivý koeficient pro výpočet přiměřených nákladů na bydlení, podle kterého měly dosahovat její přiměřené náklady na bydlení toliko částky ve výši 3.602,90 Kč, protože v této cenové relaci v Praze nájem neexistují; navíc byl nájem žalobkyně několikrát jednostranně zdražen. Stejný problém žalobkyně spatřovala v nedostatečném zvyšování částek životního a existenčního minima, ve snižování výše některých sociálních dávek a ve všeobecném zdražování. Rostoucím výdajům ale neodpovídá valorizace důchodů. Zavedením regulačních poplatků ve zdravotnictví a lékárnách byli poškozeni sociálně slabší občané a zdravotně postižení. Žalobkyně tím byla poškozena na svých základních právech dle čl. 1, v čl. 3 odst. 3, v čl. 4, v čl. 10 odst. 1, v čl. 30 odst. 1 a 2 a v čl. 31 Listiny základních práv a svobod a nebyl dodržen čl. 11 odst. 1

pokračování

části třetí Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, čl. 16 Evropské sociální charty a čl. 4 dodatkového protokolu k této chartě. Žalobkyně celý život poctivě pracovala, odváděla odvody a nyní je na státu, aby jí plnění odvedl zpátky.

[3] V doplnění žaloby ze dne 5. 6. 2013, které žalobkyně podala prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně, uvedla, že správní orgány měly přihlížet k celkovým nezbytným nákladům na bydlení, a nikoli pouze k přiměřeným, které jsou v Praze stanoveny do výše 35% příjmu. Dávky hmotné nouze, u kterých se přihlíží k přiměřeným nákladům na bydlení, jsou pro většinu žadatelů nedostupné, protože bydlení v ceně odpovídající stanovenému koeficientu není slušným bydlením. Správní orgány obou stupňů měly aplikovat ustanovení § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, protože žalobkyně neměla prostředky na léky, zdravotní péči a na zajištění životně důležitých potřeb. Skutečnost, že žalobkyně obývala byt o rozloze 95,88 m², nešlo posoudit k její tíži, protože žalobkyně žila v bytě 35 let a změna bydlení by nemusela nutně znamenat i nižší náklady. Žalovaný se rovněž nedostatečně vypořádal s průtahy v řízení, když bylo v rozporu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydáno rozhodnutí žalovaného až po 1 roce a 75 dnech.

[4] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 20. 11. 2013, č. j. 2 Ad 18/2013 - 38, žalobu zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění soud uvedl, že dávka mimořádné okamžité pomoci podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi je ze svého názvu dávkou pokrývající mimořádné neopakovatelné situace u osob, které nesplňují § 2 odst. 2 citovaného zákona, a pro nedostatek finančních prostředků jim hrozí vážná újma na zdraví. Finanční potíže žalobkyně jsou dlouhodobé, což vylučuje jejich řešení prostřednictvím dávky mimořádné okamžité pomoci, která je konstruována k pomoci při mimořádných a ojedinělých nepříznivých sociálních událostech. Naproti tomu hrazení nákladů na zdravotní péči, léky i související poplatky upravuje zákon o veřejném zdravotním pojištění. Městský soud v Praze přihlédl k citovému vztahu žalobkyně k pronajatému obydlí. Náklady na byt o rozloze 96 m², ve kterém žije žalobkyně sama, posoudil ale jako neúměrné. Protože výše nájemného obecně závisí na ploše bytu, je na rozhodnutí žalobkyně, aby i nadále bydlela v současném bytě a hradila neúměrné náklady na bydlení, nebo svoji bytovou situaci řešila např. směnou. Námitky žalobkyně ohledně porušení čl. 3, 4 a 10 Listiny nejsou důvodné, protože pod uvedené články nelze podřadit nárok na bezplatnou zdravotní péči. Práva obsažená v čl. 30 a čl. 31 Listiny jsou pak konkretizována zákony, na základě nichž jsou realizována. Délka řízení před správními orgány neměla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, protože lhůty stanovené v § 71 správního řádu jsou toliko pořádkové a za jejich porušení nepřísluší sankce.

[5] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) dne 4. 2. 2014 včasnou kasační stížnost z důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), ve znění pozdějších předpisů, tedy pro nesprávné posouzení právní otázky Městským soudem v Praze. Stěžovatelka brojí proti nesprávné aplikaci ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi správními orgány a městským soudem, protože výčet důvodů v uvedeném ustanovení pro přiznání mimořádné okamžité pomoci je demonstrativní, což umožňuje pod ustanovení podřadit i náklady na zdravotní péči, pokud žadateli hrozí vážná újma na zdraví. Náklady

na bydlení přesahují u stěžovatelky invalidní důchod, který jako jediný příjem nepostačuje k úhradě další výdajů, a stěžovatelka pak nemá potřebné finanční prostředky na jídlo, léky a další životní potřeby. Stěžovatelka žádala o dávku mimořádné okamžité potřeby pro úhradu výdajů na lékařská ošetření a léky, na které dlouhodobě neměla a nemá finanční prostředky. Výdaje na medikaci byly dále navýšeny kvůli výpadku dodávek užívaného léku, v důsledku čehož si stěžovatelka musela koupit lék dražší. V onom případě jí nebyla nabídnuta plně hrazená varianta léku a vysazení medikace by vážně ohrozilo její zdravotní stav. Stěžovatelce nemůže být přičítána k tíži skutečnost, že bydlí sama v bytě o rozloze 95,88 m², protože v něm žije přes 35 let, má k němu citový vztah a investovala do jeho úprav nemalé finanční prostředky. Změna bydlení by nemusela nutně znamenat snížení nákladů na bydlení a energie. Pokud Městský soud v Praze hodnotí bydlení stěžovatelky za skutečnost vypovídající proti přidělení dávky mimořádné okamžité pomoci, považuje stěžovatelka tento argument za rozporný s dobrými mravy. Stěžovatelka se domnívá, že mělo být v jejím případě užito ustanovení § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, protože s přihlédnutím k jejím příjmům, celkovým sociálním a majetkovým poměrům jí hrozí vážná újma na zdraví. Z výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení, popřípadě aby postupoval podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na výši příjmů stěžovatelky, pro které ji nelze považovat za osobu ohroženou vážnou újmou na zdraví podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Mimořádnou okamžitou pomoc proto nelze stěžovatelce podle ustanovení § 37 písm. a) a § 36 odst. 1 písm. a) citovaného zákona přiznat. Při hodnocení stavu hmotné nouze nelze zohledňovat veškeré výdaje na domácnost a zajištění životních potřeb, přestože je žadatel považuje subjektivně za nezbytné a odůvodněné. Příjem zjištěný podle ustanovení § 9 odst. 1 v návaznosti na § 10 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi lze porovnávat pouze s částkou existenčního minima. Žádost žalobkyně ze dne 30. 12. 2011 o mimořádnou okamžitou pomoc byla podána z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví. Správní orgán proto vedl řízení podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, a nikoli podle ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) citovaného zákona, jak se stěžovatelka mylně domnívá. V závěru žalovaný odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 6 Ads 123/2012 - 76 (všechny rozsudky zdejšího soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), a rozsudek ze dne 18. 9. 2013, č. j. 6 Ads 27/2013 - 42, a navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti a jejím doplnění. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

pokračování

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud při přezkumu napadeného rozsudku městského soudu vycházel z rozsudku zdejšího soudu ze dne 26. 3. 2014, č. j. 1 Ads 16/2014 - 23, v němž 1. senát Nejvyššího správního soudu posuzoval kasační stížnosti, kterou stěžovatelka rovněž podala pro zamítnutí její žádosti ze dne 23. 11. 2011 o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci za okolností srovnatelných s nyní posuzovaným případem. Nejvyšší správní soud tehdy dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky nebyla důvodná, a nyní posuzovaná věc je skutkovým stavem obdobná (porovnej i srovnatelné případy v rozsudku NSS ze dne 24. 4. 2013, č. j. 6 Ads 123/2013 - 76, a v rozsudku NSS ze dne 18. 9. 2013, č. j. 6 Ads 27/2013 - 42).

[11] Stěžovatelka předně napadá nesprávnou aplikaci ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi správními orgány obou stupňů a městským soudem při posuzování její žádosti o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci. Nejvyšší správní soud při posuzování kasační námitky přezkoumal v záhlaví uvedený rozsudek městského soudu a napadené rozhodnutí žalovaného. Městský soud v napadeném rozsudku aplikoval ustanovení § 2 odst. 2 a § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, a nikoli ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) tamtéž. Stejně posuzoval hmotnou nouzi žalobkyně i žalovaný. Námitku ohledně nesprávné aplikace ustanovení § 2 odst. 5 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi neuznal Nejvyšší správní soud za důvodnou, protože uvedené ustanovení vůbec nebylo a ani nemělo být v případě stěžovatelky aplikováno. Stěžovatelka totiž, jak správně uvedly správní orgány, nežádala o příspěvek v souvislosti s výdajem jednorázového charakteru (zákon příkladmo uvádí správní poplatky a nezbytná vydání v souvislosti se ztrátou osobních dokladů či peněz). Stěžovatelka naopak sama výslovně uvádí, že její sociální situace je dlouhodobě nepříznivá v důsledku vysokých výdajů vynakládaných na zajištění bydlení (srov. též níže).

[12] Stěžovatelka dále namítá, že její situace měla být posouzena podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Odůvodněné náklady stěžovatelky přesahují invalidní důchod, který je jejím jediným příjmem, a stěžovatelka tak nemá prostředky na zajištění jídla, zdravotní péči a další povinné platby.

[13] Podle § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi *„[o]soba se považuje za osobu v hmotné nouzi též, jestliže nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 2, avšak s přihlédnutím k jejím příjmům, celkovým sociálním a majetkovým poměrům jí brozí vážná újma na zdraví“*.

[14] Podle § 36 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi *„[n]árok na mimořádnou okamžitou pomoc má a) osoba uvedená v § 2 odst. 3, b) osoba uvedená v § 2 odst. 4 a 5, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi, c) osoba uvedená v § 2 odst. 6, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi“*.

[15] Podle § 37 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi *„[v]ýše mimořádné okamžité pomoci osobě uvedené v § 2 odst. 3 se stanoví k doplnění příjmu do výše existenčního minima osoby, která není nezaopatřeným dítětem, a u nezaopatřeného dítěte do výše jeho životního minima“*.

[16] Podle § 5 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu, ve znění účinném do 31. 12. 2011, „*částka existenčního minima osoby činí měsíčně 2 020 Kč*“.

[17] Dávka mimořádné okamžité pomoci může být přiznána pouze taxativně vymezenému okruhu osob (§ 36 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi) a jen v zákonem stanovené výši (§ 37 citovaného zákona). Důvodová zpráva k zákonu o pomoci v hmotné nouzi uvádí, že „*[m]imořádná okamžitá pomoc je fakultativní dávkou, u které není stanovena pevná hranice příjmu; přesto s ohledem na skutečnost, že jde o dávku poskytovanou podle zákona o pomoci v hmotné nouzi, musí jít o osobu, která nemá dostatečné finanční prostředky ani majetek takový, aby mohla nepříznivou situaci řešit vlastními silami*“. Aplikační postup správního orgánu ve věci přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci proto spočívá v posouzení, zdali žadatel svojí sociální situaci naplňuje některou z definic osoby v hmotné nouzi a v jaké výši má být žadateli přiznána příslušná dávka.

[18] Stěžovatelka se domáhá přiznání dávky podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Výše mimořádné okamžité pomoci v takové sociální situaci může být poskytnuta toliko v částce doplňující příjem žadatele do výše existenčního minima (§ 37 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi]. Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že příjem stěžovatelky (§ 9 odst. 1 písm. c) tamtéž] byl v posuzovaném období invalidní důchod ve výši 10.294 Kč a příspěvek na bydlení ve výši 2.761 Kč; celkový příjem byl tedy ve výši 13.055 Kč. Odůvodněné náklady na bydlení zahrnovaly nájem ve výši 8.861 Kč, služby spojené s užíváním bytu ve výši 335 Kč, zálohu za plyn 1.180 Kč a zálohu za elektřinu ve výši 540 Kč; celkem tedy částku ve výši 10.916 Kč. Přestože se přiznání mimořádné okamžité pomoci neváže prvotně na příjem, příjem stěžovatelky snížený o náklady na bydlení (13.055 Kč - 10.916 Kč = 2.139 Kč) převyšoval existenční minimum, což žalovaný vzal správně v potaz jako jednu z okolností pro přiznání dávky.

[19] Nejvyšší správní soud uvažil i další podstatné okolnosti. Stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že „*[...] žádost o dávku mimořádné okamžité pomoci podložila i doklady o úhradě částek, které byla nucena vynaložit na lékařská ošetření, poplatky a doplatky za předepsanou nezbytnou medikaci, na kteréžto neměla, nemá a ani výhledově nebude mít potřebné finanční prostředky [...]*“. Z uvedeného výroku vyplývá, že stěžovatelka řeší nedostatek finančních prostředků dlouhodobě. Přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci by proto nebylo řešením její nepříznivé sociální situace, a navíc by bylo v rozporu s povahou samotné dávky, která je určena pro jednorázové mimořádné události (srovnej rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 3 Ads 113/2011 - 49, č. 2582/2012 Sb. NSS).

[20] Při posuzování nákladů na bydlení, jako další okolnosti podstatné pro přiznání dávky, se Nejvyšší správní soud ztotožnil se stanoviskem městského soudu. Je věcí stěžovatelky, zdali chce raději zůstat v nyní obývaném bytě, jehož velikost je pro osaměle žijící osobu poměrně nadstandardní, a hradit s tím spojené značné náklady, nebo se snažit zlepšit svoji finanční situaci např. změnou bydlení, podnájemem části bytu nebo využitím jiných dávek sociálního zabezpečení. Přestože si stěžovatelka vytvořila ke svému obydlí vztah, je vyššího věku a její zdravotní stav není dobrý, Nejvyšší správní soud neshledává v posouzení bytových podmínek žalovaným překročení zákonných mezí při posouzení otázky, zda stěžovatelce má být dávka přiznána na základě hrozící vážné újmy na zdraví ve

pokračování

smyslu § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Nebylo by totiž zjevně spravedlivé přiznat stěžovatelce na základě této výjimečné možnosti mimořádnou okamžitou pomoc, která je jako dávka do jisté míry *ultima ratio* systému sociálního zabezpečení, pokud stěžovatelka žije sama v bytě o rozloze 95,88 m² a může využít dalších možností k řešení své nepříznivé sociální situace. V tomto směru je tedy úvaha správních orgánů při aplikaci § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi logická a přezkoumatelná a nevybočuje ze zákonných mezí.

[21] Dávky pomoci v hmotné nouzi patří v systému sociálního zabezpečení do pilíře sociální pomoci (dříve také sociální péče) a „[p]ro sociální pomoc je typická subsidiarita. Znamená to, že věcná působnost právních norem sociální pomoci nastupuje až v případě, kdy není k dispozici plnění ze žádného jiného systému, resp. tato plnění byla vyčerpána a trvá potřeba zabezpečit základní životní potřeby občana“ (TRÖSTER, P. a kol. *Právo sociálního zabezpečení*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 206.). Pokud chce stěžovatelka přiznáním dávky mimořádné okamžité pomoci zajistit běžnou zdravotní péči, přestože jsou s jejím věkem přirozeně spojeny zvýšené náklady na léky a lékařská ošetření, musí využít možností systému veřejného zdravotního pojištění, které je jako pojistný systém přímo určen k úhradě nákladů na zdravotní péči. Podle zákona o veřejném zdravotním pojištění lze nahradit předepisovaný lék jiným lékem s nižším doplatkem (§ 32 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění), případně zdravotní pojišťovna může ve výjimečných případech uhradit péči jinak nehrzenou (§ 16 citovaného zákona), a navíc výše úhrad za regulační poplatky a doplatky na léky je limitována částkou, po jejímž dosažení je zdravotní pojišťovna povinna pojištěnci uhradit rozdíl, o který limit překročil (§ 16b tamtéž).

[22] Jakkoli Nejvyšší správní soud nesnižuje tíživou ekonomickou a sociální situaci stěžovatelky, výše uvedené skutečnosti nasvědčují zamítnutí žádosti o přiznání dávky mimořádné okamžité pomoci. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že městský soud se řádně vypořádal se žalobními námitkami proti rozhodnutím správních orgánů, které zamítly žádost stěžovatelky o přiznání dávky mimořádné okamžité v rámci zákonných limitů svého správního uvážení. Tvrzenou nezákonnost [§103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] rozsudku městského soudu neshledal Nejvyšší správní soud za důvodnou.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[23] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému v tomto řízení žádné náklady převyšující náklady běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stěžovatelce byla usnesením městského soudu ze dne 11. 4. 2013, č. j. 2 Ad 18/2013 - 9, ustanovena zástupkyně Mgr. Dagmar Rezková Drímalová, advokátka. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za jeden úkon

právní služby (sepsání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 1.000 Kč (srov. § 9 odst. 2 a § 7 bod 3 advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Po zvýšení o DPH (ustanovená zástupkyně stěžovatelky je plátkyní DPH) celková výše odměny ustanovené zástupkyně stěžovatelky činí 1.573 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2014

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu